

UZASADNIENIE
projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zabezpieczenia źródeł
promieniotwórczych (RD79)

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 43 ust. 10 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1792 oraz z 2020 r. poz. 284).

Potrzeba wydania przedmiotowego rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy – Prawo atomowe, dokonanej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 1593 oraz z 2020 r. poz. 284).

Proponowany projekt rozporządzenia zawiera nowe uregulowania określające wymagany poziom zabezpieczeń dla poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych. Dla poszczególnych poziomów zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych zostały określone środki organizacyjno-techniczne zabezpieczeń, cele zabezpieczeń oraz funkcje zabezpieczeń, jakie mają zostać spełnione. Dotychczasowe przepisy nakładały na kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną ze źródłami promieniotwórczymi obowiązek zabezpieczenia źródeł przed ich uszkodzeniem, kradzieżą lub dostaniem się w ręce osób nieuprawnionych, jednakże nie określając sposobu i poziomu zabezpieczeń. Projektowane rozporządzenie precyzyjnie określa poziom i sposób zabezpieczeń dla poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych i tym samym usuwa wątpliwości, które mogły powstawać przy interpretacji dotychczas obowiązujących przepisów odnośnie do wymagań dotyczących sposobu i poziomu zabezpieczeń poszczególnych źródeł. Projektowane rozporządzenie zostało w głównej mierze oparte na zaleceniach Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej: „Security of Radioactive Sources Implementing Guide IAEA Nuclear Security Series No. 11, Wiedeń, 2009” oraz „Security in the Transport of Radioactive Material Implementing Guide IAEA Nuclear Security Series No. 9, Wiedeń, 2008”. W § 1 projektowanego rozporządzenia określono jego zakres przedmiotowy. W § 2 projekt rozporządzenia definiuje pojęcia „nieupoważnione usunięcie” oraz „środki zabezpieczeń”. W § 3 projektu rozporządzenia podano ogólne przesłanki ustalenia pięciu kategorii źródeł promieniotwórczych. Szczegółowe przesłanki kwalifikowania źródeł promieniotwórczych do tych kategorii określa załącznik nr 1 do projektu rozporządzenia. Oprócz aktywności źródła do określenia kategorii źródła uwzględniono czynniki dodatkowe związane z konkretną działalnością, takie jak budowa i postać fizyczna lub chemiczna źródła, mobilność i warunki stosowania źródła, historia zdarzeń radiacyjnych ze źródłem. Określono także, w jaki sposób określać kategorię źródeł w przypadku, gdy nie jest znane zastosowanie danego źródła lub zastosowanie to nie jest

wyszczególnione w załączniku, gdy źródła mają krótki okres półtrwania, są to źródła otwarte, lub w przypadku dużego nagromadzenia źródeł w jednym miejscu. W § 4 projektu rozporządzenia ustalono poziomy zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych w zależności od rodzaju wykonywanej działalności ze źródłami: od A do C, w przypadku stosowania lub przechowywania źródeł promieniotwórczych (A oznacza najwyższy stopień zabezpieczenia, a B i C – odpowiednio niższe), oraz poziom wyższy i poziom podstawowy zabezpieczeń, w przypadku transportu źródeł promieniotwórczych. Poziom zabezpieczeń dla poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych określa załącznik nr 2 do projektu rozporządzenia. W § 5 projektu rozporządzenia wprowadza się przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne dla poszczególnych poziomów zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych oraz minimalną zawartość planu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem wymagany poziom zabezpieczenia spełnia funkcje: wykrywania, opóźniania, reagowania i zarządzania zabezpieczeniem. Funkcje zabezpieczenia i ich cele w odniesieniu do poziomów zabezpieczenia A, B i C oraz wyższego i podstawowego poziomu bezpieczeństwa, zawiera załącznik nr 3 do projektu rozporządzenia. Załącznik nr 4 do projektu rozporządzenia określa minimalną zawartość planu zabezpieczenia ze wskazaniem katalogu otwartego określającego elementy, które powinien zawierać plan zabezpieczenia. Poziom szczegółowości planu powinien być współmierny do poziomemu zabezpieczeniu źródeł nim objętych.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

DYREKTOR
Departamentu Ochrony Radiologicznej
PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI
Urszula Kołodziej
Urszula Kołodziej

W.S. PREZESA
PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI
DR EURASZ IWANOWICZ
[Signature]

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Państwowej Agencji Atomistyki
[Signature]
Piotr Korzecki
2020-02-27